

Til lovforslag nr. L 171. Skriftlig fremsættelse (17. maj 2005)

Statsministeren (Anders Fogh Rasmussen):

Herved tillader jeg mig for Folketinget at fremsætte:

Forslag til lov om Færøernes landsstyres indgåelse af folkeretlige aftaler.

(Lovforslag nr. L 171).

Forslag til lov om Færøernes landsstyres indgåelse af folkeretlige aftaler er et resultat af forhandlinger mellem regeringen og Færøernes landsstyre.

Formålet med lovforslaget er at give Færøernes landsstyre en udtrykkelig og generelt formuleret adgang til selv – på rigets vegne og uden Udenrigstjenestens medvirken – at forhandle og indgå de i lovforslaget angivne typer af folkeretlige aftaler med fremmede stater og internationale organisationer inden for sagsområder, der er overtaget fuldt ud af de færøske myndigheder.

Lovforslaget er en udmønting af regeringens overordnede politik om at søge rigsfællesskabet moderniseret og herunder inddrage Færøerne i udenrigspolitiske beslutninger, som særligt vedrører Færøerne.

Regeringen har fremsat lovforslag om en tilsvarende fuldmagtsordning for Grønland.

Som følge af Færøernes stigende internationale interessevaretagelse har internationale forhandlinger, som alene berører Færøerne, i øget omfang været ført under ledelse af det færøske landsstyre med Udenrigsministeriets medvirken. For så vidt angår visse forvaltningsaftaler mellem Færøerne og visse nærtstående lande har der udviklet sig en praksis, hvorefter Færøernes landsstyre – efter bemyndigelse i overensstemmelse med grundlovens § 19 – har forhandlet aftalen uden Udenrigstjenestens medvirken, og alene med løbende underretning af Udenrigstjenesten, af hensyn til muligheden for at varetage rigets interesser.

Forslaget indebærer således, at denne praksis etableres som en generel ordning for Færøernes landsstyre med hensyn til de aftaler, der er omfattet af loven.

Fuldmagtens typiske anvendelsesområde forventes at blive bilaterale aftaler med nabolandene og EU vedrørende fiskeri, handelsforhold, dobbeltbeskatning, kultur, forskning, undervisning, sociale forhold, miljø, turisme og lignende emner.

Ordnningen forudsætter et tæt samarbejde mellem regeringen og landsstyret med henblik på, at rigets samlede interesser ikke tilsidesættes. Det er derfor forudsat, at landsstyret skal underrette regeringen forinden og under hele forløbet i forbindelse med forhandling og indgåelse af aftaler i medfør af ordningen.

Fuldmagten begrænser ikke regeringens og Folketingets ansvar og beføjelser efter grundlovens § 19.

Fuldmagten vil ikke omfatte folkeretlige aftaler, der berører forsvars- og sikkerhedspolitikken, samt folkeretlige aftaler, som skal gælde for Danmark, eller som forhandles inden for en mellemfolkelig organisation, hvoraf riget er medlem.

Lovforslaget omhandler centrale forfatningsmæssige forhold og indeholder en redegørelse for regeringens opfattelse heraf, herunder de statsretlige rammer for fuldmagten.

Regeringen konstaterer, at landsstyret ved fremsættelse af forslag til lagtingslov om Færøernes landsstyres indgåelse af folkeretlige aftaler, lægger en anden opfattelse af Færøernes forfatningsmæssige status til grund, end der er givet udtryk for i regeringens lovforslag.

Regeringen hverken kan eller vil forhindre, at de færøske myndigheder – ligesom andre deltagere i den forfatningsretlige debat – kan give udtryk for deres opfattelse af forfatningsretlige spørgsmål. Det er imidlertid klart, at hvis rege-